

> estiu 2005 . núm. 11

SPORTULIS

REVISTA MUNICIPAL D'ESPORLES

AJUNTAMENT D'ESPORLES
ILLES BALEARS

> SALUTACIÓ DEL BATLE	2
> ESPAI D'OPINIÓ	2
Esportes opina / El que ens agrada i el que no / Cartes dels ciutadans	
> PARLEM DE... CULTURA	4
I Jornades d'Estudis Locals d'Esportes / Dia del Corpus / L'ocarina en el temps / L'escola Municipal de Música i Dansa / El racó dels externs / La Musicalité. Èxit rotund / Guanyadors del campionat de truc de Sant Pere 2005 / La medicina popular dels nostres avantpassats	
> PARLEM DE... EDUCACIÓ	10
La nutrició	
> BIBLIOTECA	10
Què hem fet els últims mesos... / L'hora del conte / Equip informàtic / Tertúlies literàries / Cicle de conferències / Novetats	
> PARLEM DE... ESPORT	13
Bàsquet / Hem acabat la temporada futbolística amb èxit! / Lluita greco-llatina	
> PARLEM DE... SALUT	14
Donació de sang	
> ACCIÓ SOCIAL	15
Servei de teleassistència / ONG Esportes al Món / Programes per a la gent major / Associació Amics dels Animals d'Esportes	
> NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA	17
Cursos intensius de llengua catalana per a estrangers / Cursos per al pròxim curs / Parlar bé	
> AJUNTAMENT	18
La nostra població / La Policia Local informa / Benvinguts / Resum de les actes / Organigrama de l'ajuntament / Noves aturades de l'autobús Palma-Esportes / C/IJ esportes [Centre d'Informació Jove d'Esportes] Infobus nocturn / Agenda Local 21 / Molts ja han estrenat el seu nou habitatge! / Dia 9 d'octubre, Fira Dolça / Piscina d'Esportes / Tauló d'anuncis	
> CULTURA, COSA DE TOTS	24
Test esportlerí / Saps on és? / Saps qui és? / Embarbussaments / Endevinalles / Dites / Solucions del número anterior	
> PASSATEMPS	25
> ENTRAM A LA CUINA DE...	26
La Villa / Begudes d'estiu	
> MIRADA ENRERE	27
> AGENDA	28
> LA FOTO	contraportada

COORDINACIÓ <

Olga Terrasa

EQUIP DE REDACCIÓ <

Dolors Matas

Pilar Tous

Bartomeu Garau

Magdalena Sastre

Olga Terrasa

COL·LABORADORS <

Xisca Arbós

Associació amics dels

animals d'Esportes

C. E. Esportes "Futbol base"

Club de bàsquet Esportes

M. Teresa Comas

Escola de música i dansa

M. Antònia Font

Bartomeu Garau

Rafel Joan

Policia Local

Escoleta Municipal

ONG Esportes al Món

Rosa Perpinyà

Pere Sobirats

Antoni Verd

FOTO DE PORTADA <

M. ANTÒNIA FONT

DISSENY I MAQUETACIÓ <

Inrevés ☺ /

EDITA <

Regidoria de Cultura,

Esports i Temps Lliure

Dipòsit legal: PM 920-2004 · Impres en paper reciclat ♻ <

[Els articles publicats a aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.]

> Salutació del batle

Aprofit aquesta nova edició de la revista *Sportulis* per adreçar-me a tots vosaltres, per transmetre les ganes de liderar aquest nou projecte fruit d'un pacte entre dues agrupacions.

Volem destacar la il·lusió amb la qual tots nosaltres hem començat a fer feina i que esperam que es vegi reflectida en els nous projectes que volem encetar i en els iniciats per l'antic equip de govern que haurem d'enllestir. Entre els primers destacam la posada en marxa de l'agenda Local 21, l'organització de la I Fira d'Esporles, la creació d'un servei de queixes i desperfectes, la construcció d'una piscina nova, la confecció d'un pla de mobilitat, la millora de la circulació, la neteja dels carrers, la reco-

llida selectiva a domicili, la reorganització i nova ubicació d'un parc verd, la implantació de noves iniciatives de caràcter social, cultural i educatiu, l'ampliació de recursos específics per als nostres infants i joves, la promoció social i cultural del municipi, etc. Entre els segons haurem d'enllestir l'obra de l'institut, la construcció del nou edifici d'educació infantil, la reforma de la depuradora, la compra de l'antiga fàbrica, etc.

Fer possible tot això vol dir fer molta feina, amb il·lusió, amb eficàcia, amb transparència. Però per aconseguir el poble que tots volem, això no basta. Serà necessari l'esforç de tots i cada un dels esporlerins i esporlerines; preocupar-se per les persones i especialment per aquelles que tenen dificultats especials, complir les normes i recomanacions, que al cap i a la fi estan fetes per millorar la convivència: les

de circulació, les d'estacionament, les urbanístiques, les de la recollida de fems, les d'ús del parc verd, mantenir la neteja dels carrers i espais comuns. Participar activament de la gestió municipal, de les activitats i projectes, proposant noves iniciatives, suggeriments, queixes... Tenir present en definitiva que ESPORLES, no és just un projecte dels partits polítics, ni del mateix Ajuntament. És un projecte on tots i cada un dels esporlerins i esporlerines som igualment responsables de dur-lo a terme.

I res més, vull donar-vos les gràcies per la vostra atenció i recordar-vos una vegada més que les portes de l'Ajuntament estan obertes de pinte en ample per a tothom.

Miquel Ensenyat Riutort
Batle d'Esporles

ESPÀI D'OPINIÓ

> Esporles opina

– Estrenam equip de govern municipal: Què li demana al nou consistori?
Quin consell li donaria al nou batle?

CATALINA LLINÀS

Primer de tot que tinguin el poble una mica més net, després els hi demanaria que se sabessin respectar, que no es tirin els trastos pel cap com fan, que hi hagi unitat entre tots els partits, que promoguin els actes culturals i que ajudin, això sobretot.

No el conec gaire, però pens que és suficientment intel·ligent per saber el que ha de fer. Li aconsellaria que cerqui l'harmonia amb l'església, amb la Vilanova... amb tots els del poble. No sé perquè, però pressent que aquest senyor ho pot aconseguir.

JONY, BERNADÍ, JOAN,
MERCÉ I ROSA

Que se'n recordin dels joves, que ens posin un local amb futbolins, billar i activitats pels joves. També voldríem bus de tant en tant per poder anar de festa, o al menys que el cap de setmana facin viatges fins més tard.

Estaria bé que arreglessin la casa del poble.

Li recomanem que pensi en nosaltres, que les properes eleccions ja podrem votar i som molts!

EDUARD BONET

Que els doblers que s'hagin de gastar, sigui en coses que vagin en benefici de la majoria de ciutadans. Que s'estableixin prioritats, que amb les mancances que hi ha al poble, es poden començar a fer coses que repercuteixin en bé de tots, no de grups reduïts.

Que tenguim paciència i mantengui el cap clar, que malgrat rebí pressions, anteposi sempre el benefici públic enfront dels interessos privats de qualsevol.

> El que ens agrada i el que no

ÉS D'ADMIRAR

La consolidació del mercadet artesà que es fa a la placeta des Jardinet el primer dissabte de cada mes. Ja s'ha fet la vuitena edició i l'afluència d'artesans, d'institucions i de públic no minva. Dóna gust veure la plaça tan animada!

ÉS DE LAMENTAR

Que algunes persones no puguin deixar la roba el dia de la recollida i ho facin el moment que a ells els va millor. I si ha de quedar al mig del carrer, idò que hi quedi!

Que hi hagi algú tan desenferrat i tan poc agut que cada cop que arreglen l'escultura de la filadora, no tengui altra idea que tornar-li a rompre la filosa. Ben segur que si l'aglapim, li trobarem algun altre entreteniment més productiu!

> Cartes del ciutadans

La sensibilitat cultural d'Esporles sembla que comença a tenir llum pròpia. Les noves generacions estan donant un impuls a actes culturals que fa uns anys que no es feien, són petits alens que donen esperança per pensar que aquest moviment anirà a més. No vull entrar en política; per què no es feien i ara es fan? Hi ha gent que creu, que sent, que es compromet.

Per començar vull esmentar la resolució del tema políticoreligiós de la Capelleta i de la forma que s'ha fet: un xiprer i una placa de pedra recordant els avantpassats honora les institucions que ho han fet possible.

L'escola de música i dansa, que té uns 200 alumnes, nodreix la Banda d'Esporles i dóna goig veure (com diuen en mallorquí: quin floret de nines i al·lots, dic nines a les que tenen fins i tot més de trenta anys). Els concerts d'estiu esperam que vagin a més, que moltes més institucions s'impliquin...

Hem assistit a la representació de Jesucrist Superstar. Suposam que això ha implicat moltes hores d'assaig, esforços i nervis... però ha estat possible.

El mercadet dels dissabtes, que de moment es fa, segurament algú passa pena perquè no té prou força, és cosa de constància i temps.

La biblioteca amb un grapat d'activitats: contes, tertúlies literàries, conferències, xerrades, presentacions de llibres...

Funciona també una ONG que fa diversos actes per recollir diners per cooperar en un projecte per oferir escolaritat als nins de Matagalpa (Nicaragua).

Esper que la il·lusió de tota aquesta gent que treballa pel poble no es vegi decebuda i que aconseguixi que les institucions s'impliquin més.

Baltasar Bosch

PARLEM DE CULTURA

> Projecte de les I Jornades d'Estudis Locals d'Esporles

L'AJUNTAMENT D'ESPORLES PRETÉN CONVOCAR LES I JORNADES D'ESTUDIS LOCALS COM A RESPOSTA A LA NECESSITAT DE DESCOBRIR, RECORDAR, CONSERVAR I FOMENTAR EL CONEIXEMENT DE LA IDENTITAT, LA NOSTRA HISTÒRIA I LA REALITAT SOCIOCULTURAL I ECONÒMICA DEL NOSTRE MUNICIPI.

Seràn objecte d'estudi aspectes com la història i la formació dels nuclis urbans que formen part d'Esporles, el desenvolupament econòmic, el foment i preservació del nostre patrimoni i la nostra cultura popular. És a dir, tots els fets que han incidit fortament en l'evolució física i sociològica del municipi durant tota la història; i alhora el coneixement geogràfic i del medi natural que provoca una transformació de l'espai.

Les Jornades aniran destinades a recercadors, doctorats, universitaris, estudiants i a totes les

persones interessades en la temàtica local.

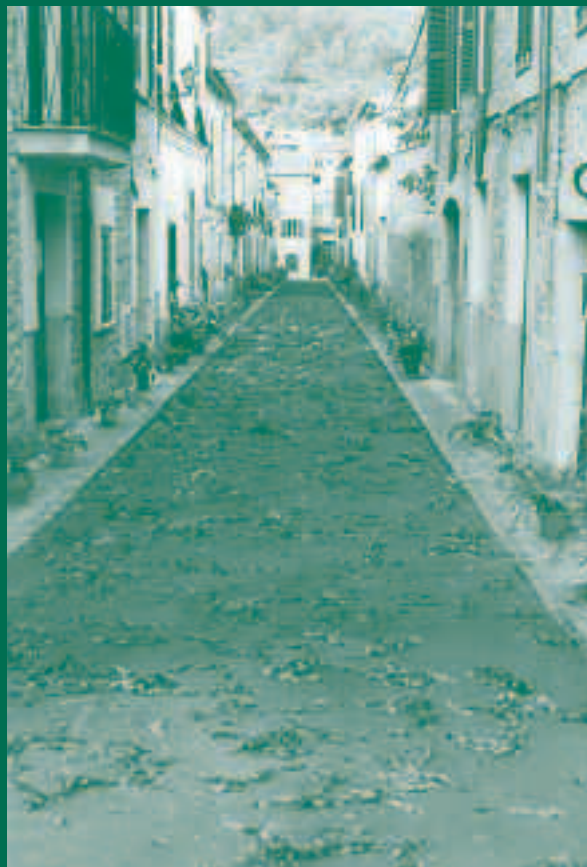
El contingut de les comunicacions es referirà a qualsevol disciplina científica o humanística relacionada amb el terme municipal d'Esporles, preferentment els temes següents:

- Prehistòria, Arqueologia, Història i Societat.
- Urbanisme, Patrimoni i Arts.
- Llengua, Literatura i Cultura Popular.
- Indústria i Turisme.
- Geografia i Medi Natural.

Aquesta proposta és un primer esborrany del que podran ser les I Jornades d'Estudis Locals de la nostra vila, una vegada aprovat el projecte s'hauran d'ampliar, revisar i concretar.

Evidentment tot això serà possible si s'aconsegueix el compromís ferm de tot un grup d'espollerins i espollerines que es vulguin implicar a dur endavant el projecte: polítics, estudiosos, professors, universitaris... **Tots els interessats en participar, presentar treballs, aportar idees, etc. es poden posar en contacte amb la biblioteca municipal.**

> Dia del Corpus a Esporles

> L'ocarina en el temps

UNA DE LES COSES QUE FAN POBLE, ÉS A DIR, QUE AJUNTEN LA GENT I FAN QUE, A BANDA D'IDEOLOGIES I CREENCES, HOM SENTI QUE PERTANY A UNA COL·LECTIVITAT DE PERSONES, SÓN LES FESTES RELACIONADES AMB EL CICLE DE L'ANY.

Molta gent avui en dia no ha vist mai una ocarina, ni tan sols n'ha sentit a parlar. Idò us diré que l'ocarina és un instrument musical de vent, d'origen xinès, fet de fang cuit i semblant a la flauta dolça; forma part de la família de les flautes globulars, per la seva forma ovoide. Té un broc per a bufar-hi, vuit forats a la part superior que, per fer-la sonar, es tapen i destapen amb els dits, i dos a l'envers per als dits polzes de totes dues mans.

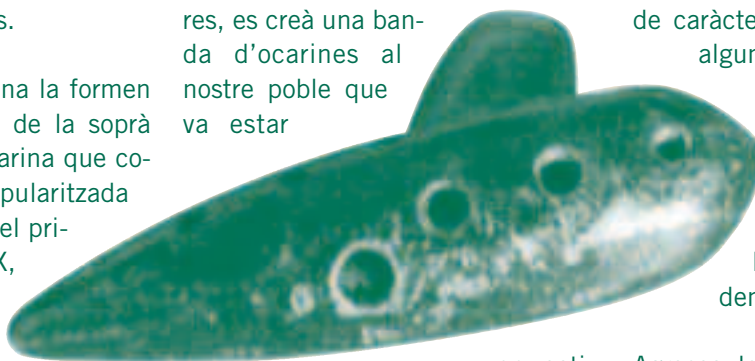
La col·lecció mallorquina la formen dotze ocarines que va de la soprà fins al contrabaix. L'ocarina que coneixem a Mallorca, popularitzada a finals del segle XIX i el primer quart del segle XX, és l'ocarina de tradició europea, l'origen de la qual és l'instrument dissenyat per Giuseppe Donati a Budrio (Itàlia) el 1853. En aquella època hi havia dos importants tallers de fabricació a l'illa, un a Palma i l'altre a Manacor; de fet, la primera referència que en tenim la trobam al 1879, atribuïda a Luigi Cussini i Césare Vicinelli que regentaven un negoci de venda d'instruments, entre els quals hi havia les ocarines de fabricació pròpia.

Pel que fa a l'aprenentatge musical de l'ocarina, cal destacar les figures dels mestres italians Cussini i Bruschetti, professors de solfeig i ocarina al Conservatori Balear, devers l'any 1881.

Durant el darrer quart del segle XX, a partir d'unes peces conservades al Museu de la Porciúncula, es recupera la tradició d'elaborar ocarines,

desapareguda arran de la guerra civil, per part de Benet Mas Vaquer, Carme Hermoso Capllonch i Catalina Payeres.

Hi ha documents de l'existència de bandes d'ocarines a Manacor, Capdepera, Porreres, Llorito i... a Esporles, on també va arrelar aquest tipus de formació musical. Devers l'any 1920, a partir d'una iniciativa del rector Mateu Togreres, es creà una banda d'ocarines al nostre poble que va estar

en actiu uns sis anys. Estava formada per vuit al·lots que estudiaven a l'Escola Parroquial, entre els quals hi havia en Vicenç Calafell i en Joan Balaguer; assajaven un pic per setmana a un local de la rectoria, el director era Joan Calafell Nadal, un gran amant de la música, que ja havia dirigit la banda de música del poble, amenitzava les sessions de cine al Teatre de Sa Pansa i també fou l'organista de la parròquia.

Dia 2 d'octubre de 1920, per mediació del qui aleshores era el rector d'Esporles, assistiren a Felanitx a la festa de l'entrada del nou rector Mora. Varen tenir un gran èxit sobretot per la novetat que suposava veure i sentir una banda d'ocarines. Actuen conjuntament amb la banda de música local, alternant una peça cada agrupació.

Bartomeu Garau Moranta

L'any 1922, al setmanari Foch y Fum apareixia l'escrit dedicat a la festa de les verges del poble d'Esporles: ...Sa banda Municipal, que heu feya pagá a bon preu, hen fe més de 40. Sa d'ocarines, que les feya pagá a duro hen fe moltes més; y dues bandas gratuïtes que sa lluhiren...

Pel que fa al seu repertori musical, interpretaven sobretot composicions de caràcter sense deixar de banda algunes peces més clàssiques.

És molt probable que en el seu arxiu musical s'hi trobàs la col·lecció de partitures Setmino de Ocarinas El Palmesano que contenia denou peces.

Agraesc la col·laboració de Mateu Moranta Bordoy, de Francisca Calafell Vallespir i de Joan Parets i Serra, que m'han aportat documentació oral, escrita o gràfica per a la realització d'aquest article.

DOCUMENTACIÓ CONSULTADA

- Setmanari Set Dies, núm. 113, pàg. 16.
- Diccionari Català, Valencià, Balear d'Antoni Maria Alcover i Francesc de Borja Moll. Tom VII, pàg. 852.
- Gran Enciclopèdia de Mallorca.
- Gran Enciclopèdia de la Música, vol. 6.
- La Banda de Música d'Esporles. Més de cent anys d'història, d'Antoni Aulí Ginard i Bartomeu Garau Moranta.
- L'ocarina a Mallorca. Aproximació històrica i musicològica, de Joan Parets i Serra i Andreu Ramis i Puig-gros. VII Trobada de Documentalistes Musicals. Campos 2000.

> L'Escola de música i dansa d'Esporles

BENVOLGUTS LECTORS, EN XAVIER FONT I EN PEP LLUÍS CÁDIZ US TORNAM A ESCRIURE DES DE L'ESCOLA DE MÚSICA PER INFORMAR-VOS DE LES NOVETATS, I D'ALTRES, QUE HI HA HAGUT I QUE HI HAURÀ A L'ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA I DANSA D'ESPORLES.

En primer lloc, com anunciarem al darrer número de l'*Sportulis*, vàrem celebrar la setmana cultural de l'escola el mes de maig. Entre les activitats que s'hi dugueren a terme cal destacar-ne algunes:

Un taller de **lutheria de guitarra** amb un professor del Conservatori, que va tenir un gran seguiment. També la **sortida al Conservatori** per visitar les instal·lacions i conèixer les diverses activitats que allà es duen a terme, va tenir una gran assistència fins al punt d'haver de tancar les llistes d'inscripció. Una activitat que va agradar molt per la seva novetat, va ser la d'**informàtica musical**, impartida per en Kake. El **taller d'expressió corporal** va obrir la ment de tots els assistents al coneixement del seu propi cos. Un taller que malgrat la poca afluència de públic va crear unes expectatives molt importants –per la influència que va tenir sobre l'equip d'aquesta escola– va ser la **taula rodona**, on parlàrem de la situació dels estudis musicals a l'actualitat i de les relacions entre pares, alumnes i mestres. Esperam que l'assistència a la setmana cultural de l'escola de música, sigui un referent dins Esporles, any rere any.

Les novetats pel proper curs 2005-2006 són diverses i ara us les presentarem:

- **Aula de música tradicional**
Aquesta nova secció de

l'escola té l'objectiu de promoure la música popular o tradicional a tots aquells interessats en la cultura del nostre poble. Entre altres instruments podreu aprendre a tocar les xeremies i el flabiol, la guitarra d'acompanyament, el guitarró, etc. Sempre d'una manera escolàstica i musical.

- **Banda infantil de música**

Destinada a tots aquells infants que comencen l'aprenentatge musical. Aquesta activitat es començarà a partir del mes de juliol.

- **Big Band**

Grup musical format únicament per alumnes de l'escola de música on tindran cabuda tots els instruments que s'imparteixen; així com tots els estils musicals adients.

Per les festes de Sant Pere l'escola de música i dansa hi participà col·laborant amb la Banda Lira Esporlerina en el concert que fa cada any per aquestes dates, en el qual els mestres toquen conjuntament amb la banda. I ja estam preparant el cicle de música a la fresca que es durà a terme al llarg de l'estiu, com ja s'ha fet durant els tres anys anteriors. Ja us anirem informant del programa musical.

Ja per acabar ens acomiadam fins a la propera revista, i no volem fer-ho sense abans informar-vos que el **període de matriculació** pel proper curs a l'**Escola Municipal de Música i Dansa** serà durant la **segona quinzena de setembre**. Us convidam a gaudir i participar del fet musical i cultural d'aquest poble.

> El raó dels externs Antoni Verd Noguera

SÓN EXTERNES ELS QUI NO ESSENT D'ESPORLES HI VIUEN. ÉS UNA MANERA DE CLASSIFICAR SOCIALMENT DES DEL PUNT DE VISTA INTERN. PERÒ A LES ALTURES EN QUÈ ENS TROBAM POT SER QUE ESTIGUEM PARLANT D'UNA MAJORIA SOCIAL...

SÖLVE GROTMOL

Va néixer a Bryne, al sud-oest de Noruega; està jubilat i va ser periodista esportiu de la radiotelevisió del seu país més de vint anys. És amant d'Espanya en general i de Mallorca en particular des de fa més de quaranta anys. La primera vegada que va viatjar a Mallorca va ser la Setmana Santa de 1964. Des de llavors ha aterrat a l'illa més de cent vegades. Sí, he dit 100. Viu a cavall entre Oslo i Esporles, com assenyala la seva targeta, curiosa entre les curioses. La seva popularitat va fer que quan es va jubilar fos homenatjat pels seus companys de la TV on treballava i la premsa de major difusió del seu país, els setmanaris ES & HÖR (mira i escolta) i HER & NA (aquí i ara) li dedicaren diverses pàgines a tot color; com també ho van fer quan en el seu país es va saber que havia fixat la residència a Esporles. El primer dels setmanaris és d'una difusió inusitada; el llegeix pràcticament tothom a Noruega. El seu tiratge de quatre-cents mil exemplars quatre cops al mes, en un país de 4,6 milions d'habitants, fa una idea de l'impacte que representa. Doncs bé, en aquests importants magazins Sölve i Greta,

la seva dona, apareixen amb categoria de primera espasa.

En una altra de les ocasions en què la premsa escandinava es va ocupar de Sölve, va fer de guia (professió que va exercir els anys 60) per als seus compatriotes, mostrant-los la ciutat de Palma i els seus encants.

El seu caràcter amable i extravertit l'apropa a l'amistat de cada vegada més gent. Li agrada dir que tot el poble, amb els bells espais tant urbans com rurals, és el seu jardí i el mar Mediterrani la seva enorme piscina. Hi ha béns que la privatització els redueix en gran manera... I n'hi ha d'altres que és millor viure'ls associats al comú. No hi cap dubte.

Sölve, per acabar, és poliglòt; circumstància que impressiona molt dins la nostra societat, que no coneix de vegades més que el mallorquí... Parla les llengües escandinaves, el francès, l'anglès, l'alemany i l'espanyol. I ja comença a entendre el mallorquí. I, el que és més important, és que en totes les llengües que coneix sap dir coses interessants.

Curiosa targeta del nostre personatge.

Fotografia de Solve i Greta en el Bar Passeig, una de les seves debilitats.

> La Musicalité. Èxit rotund

M. Antònia Font

En Marc Palmer i en Jaume Bou, tots dos esporle-rins i en Jaume Perpinyà i n'Òscar Nadal, components del grup musical *La Musicalité*, s'han enlairat amb molt d'èxit cap a la península, col·locant-se ràpidament als millors números de les famoses llistes de les emissores nacionals. Són moltes les ocasions en què po-

dem escoltar el seu primer single, *Brisa*, a aquestes emissores i també per la televisió, amb el seu vídeo clip o a programes com el Festival de Benidorm.

Com a bons esporlerins, el primer lloc de Mallorca on es varen deixar veure i escoltar va ser a Esporles, a les festes de Sant Pere, amb un nombrós públic i amb ganes de marxa.

Des d'aquí vos desitjam que això només sigui el principi d'aquesta gran carrera musical que heu començat amb tanta força.

ENHORABONA I
NO VOS ATUREU MAI!!!

> Guanyadors del campionat de truca de Sant Pere 2005

Rafael Pino i Xesc Frontera fa més de quinze anys que juguen plegats i han participat, amb notables èxits, a nombrosos campionats d'Esportles, com el de Sant Pere, Sa Vilanova, Can Mutxilla, etc. També fora del poble han guanyat trofeus a n'Es Muntant, Palmanyola (campionat organitzat per Club Última Hora) i altres. Aquestes festes, tornaren a demostrar la seva categoria, guanyant el trofeu de Sant Pere. Enhorabona a aquests "truquers".

> La medicina popular dels nostres avantpassats.

Receptes casolanes

Rafel Joan

SI TORNAM UNS 150 ANYS ENRERE, TROBAREM LA MANERA COM INDIVIDUAL O COL·LECTIVAMENT ES COMPORAVEN ELS NOSTRES AVIS, BESAVIS I REBESAVIS DAVANT UN FET QUE SEMPRE HA ANAT LLIGAT A LA NATURALSA HUMANA, LA MALALTIA I EL DOLOR CORPORAL.

Què feien els nostres avantpassats quan tenien el cap, el ventre o qualque membre del seu cos que els feia mal o estaven malalts; aplicaven els remeis que tothom tenia a mà i sabia, i si els mancava o no el coneixien, sempre hi havia qualque parent o veïnat que els ho podia donar.

Si el remei no curava el malalt, la família acudia al curandero o curandera del poble, i qualcun al metge; els que anaven a veure el metge eren molt pocs. Si el curandero del poble no hi trobava remei, s'acudia a un de més prestigiós de fora del poble o de Ciutat, i segons la casta de malaltia que es sospitava que patia el malalt es considerava convenient anar a veure un endevinator o un mig bruixot.

Per a les persones devotes, la religió ha significat i significa un lloc on trobar el conhort i l'esperança, sobretot davant les malalties i epidèmies, acudeixen a demanar la intercessió del sant advocat perquè que hi posi remei.

Així se'ls ha donat i se'ls dona cultes espirituals o cultes d'interacció, amb els quals s'espera i demana la influència i ajuda al sant venerat, mitjançant uns esforços previs o accions i donatius lligats a determinades condicions.

Alguns dels sants advocats per a curar certs mals son els següents:

- Sant Roc i Sant Sebastià, per a la pesta.
- Sant Marçal, per al dolor (reuma) i tot mal.
- Sant Llorenç, per als cremats.
- Santa Llúcia, per a la vista.

La confirmació de tots aquests fets és la quantitat de exvots, que es poden veure a esglésies i santuaris a tot Mallorca.

A la medicina d'aquell temps hi havia tres personatges, que no es poden deixar de banda de cap manera, que són: el curandero, l'herbolari i el barber.

• **El curandero:** És la persona que exerceix de metge sense ésser-ho. Pot tenir coneixements mèdics de tipus empíric o pretendre la guariació del malalt valent-se de mitjans màgics o religiosos.

• **L'herbolari:** Tenia i té un coneixement molt ampli de les propietats de les plantes que es tenien a l'abast i que recollia a les èpoques mes apropiades de l'any per a fer composts medicinals.

• **El barber:** Era la persona que tenia per ofici afaitar i tallar els cabells i exercia també la cirurgia menor, fer sagnies amb sangoneres, extracció de peces dentàries i curar ferides.

Receptes casolanes

Pel que fa a les receptes que exposarem a continuació, no cal advertir amb molta d'insistència que, pel que fa a la seva eficàcia curativa, no poden tenir avui l'abast que tengueren entre els nostres avantpassats, ja que llavors estaven en plena vigència i envoltades d'un prestigi popular molt gran. Tampoc poden fer-se las asseveracions tan comprometedores com "reimei comprovat" o "recepta beneïda" o també "curació que no falla" i altres per l'estil. **Això vol dir, que la persona que faci ús d'aquestes receptes sense la prescripció i seguiment mèdics autoritzats, ho fa baix de la seva responsabilitat. Vagi per dit.**

• **Bat-i-cors (acubons):** Bullidures d'alfabaguera o de til·la. Fer ensumar un líquid que fes l'olor forta, o una sabata pudenta.

• **Cucs:** Es feia un encantament agafant un fil blanc voltant l'índex de la persona afectada, una vintena de voltes, se tallava aquest fil en dues parts i tots es bocins se posaven damunt sa vorera d'un tassó ple d'aigua fins gairebé un centímetre. Els fils s'anaven amarant i doblegant, aleshores, en estar tots doblegats ja eren morts i la persona curada.

• **Fer alçar l'ull:** Bullidures de botons de pi –tres escudelles cada dia. Bullidures de senyorida de jardí, tant el botons de pi com els caps florits de la senyorida collits el mes de maig i nombre senar.

• **Fics:** Anar per una camada i a la vorera del camí fer un caramullet de pedres a manera de torreta, passats vuit dies es fic havia desaparegut.

Si qualcú abans dels vuit dies volent o sense voler tomava aquest caramull es fic li passava a ell.

• **Mal de ventre:** Si el mal era seguit, es sospitava que era que estava enfitat (empatxat), es guaria donant-li fregues damunt el ventre, fins que els budells es tornaven a posar en moviment. Una coca de segó ben calenta damunt el ventre. Una coca de cebes blanques bullides amb oli verge d'oliva. Prendre una copeta d'herbes. Bullidures d'herba Lluïsa, de ruda i d'estepa blanca.

• **Diarrea o cagarel-la:** Orxates d'arròs cru. Beure suc de codony. Menjar pa torrat cremat. Bullidures d'arrels de julivert. Posar dues llesques de pa torrat ben cremat, dins un tassó amb aigua freda i es beu a glopets cada mitja hora.

• **Mal de cap:** Una o tres fulles de llimonera damunt el front i fermades amb un mocador, s'ha de tenir en compte que el nombre a d'ésser senar. Una pell de patata, acabada de pelar, fermada igual damunt el front. Beure aigua de fer bullir malves, verdolagues i plantatge, es mescla amb vi blanc en la proporció de dues parts d'aigua i una de vi blanc.

• **Mal de coll:** Posar al coll un sagí de gallina morta de l'hora, o un tros de carabassa calent. Coques de carabassa, calentes fregides amb oli verge. Beure xarop de mores de batzer.

• **Cops:** Una fulla de figuera de moro xapada, torrada i regada amb oli d'oliva, ben calenta damunt el cop. Baverades de romaní o d'estepa blanca. Fregues de saïm dolç (fet de sagí), també serveix per la carn esquinçada.

• **Cremades:** Fregar-les amb una tomàtiga. Una untura feta amb el tel d'aigua de calç i oli verge. Suc de llimona. Si la cremada ha fet bòfigues, s'unten amb oli de neu. La part cremada s'ha de mantenir en vinagre i si no s'hi pot posar, li posen draps banyats de vinagre molt freds, mudant-los així com es van escalfant, llavors es fa una pasta amb farina d'ordi, vermells d'ou, oli rosat i suc

d'endivia posant-los-hi com una compresa damunt la cremada.

• **Febre:** Tres brins de safrà davall les aixelles.

• **Ferides:** Untures d'oli de serp. Per fer oli de serp: S'utilitza la serp de la manera següent: es talla el cap i la coa, i de la resta se'n fan bocins de tres dits de llargària cada un, i es bull amb oli de romaní. Com a cosa curiosa, tenia més virtut o era més curativa la part del ventre de la serp, que sol tenir una ratlla vermella. Untures d'oli de ginebró. Per estroncar una ferida sagnant, posar-hi damunt una teranyina de pastera.

• **Grans:** Per fer rebentar un gra, posar-hi damunt un excrement de colom, fet de l'hora, encara calent. Coques de sucre roig.

• **Mal de queixal:** Si el queixal és buit, posar-hi un tros d'all dedins. Una coca de julivert amb un gra d'all damunt la galta del queixal dolorós. Glopejar cabotes de cascall.

• **Recepta pel mal d'orella:** Mesclar 2 dracmes (7 grams) d'oli d'ametlles dolces amb 4 dracmes (14 grams) d'oli d'ambre. S'ha d'aplicar la meitat d'aquesta mescla a la part dolorida.

• **Per les picadures d'abella:** Orinar damunt terra i posar-se el fang damunt la picada.

• **Per curar una gatera i que no vulgui tornar a beure:** Fer una bullidura amb

1/2 litre de vi, 3 grams de flor de blat, secada a l'ombra i replegada quan és el temps. El remei és tan segur que la persona que en beu unes quantes cullerades d'aquesta infusió, ni tan sols vol ensumar el vi.

• **Per aturar els vòmits:** Es pren una porció de llevat o almanco de pasta com una anou, igual porció de saïm i un altre de sutge, tot ben mesclat, i després se'n fan tres pegats germans, un es posa damunt el ventre i els altres dos baix del dit pegat de manera que els tres es toquin. Recepta del s. XVIII.

• **Per la gota:** Diuen que el millor preventiu i remei que no falla mai es prendre cada matí en dejú set grans de mostassa.

• **Trencadura:** Aquesta tradició encara avui en dia està en ús. Al Terme de Manacor, a la possessió de Mandia hi ha un vímet pel qual hi passa molta gent afectada d'aquest mal. El Procediment és el següent: La nit de Sant Joan a trenc d'aua, es fan passar els malalts per una branca del vímet que prèviament ha estat oberta de per llarg, s'hi passa per enmig i després es torna fermar la branca utilitzada. Si aquesta afeerra la persona està curada, si se seca haurà de tornar-hi una altra vegada. Només una nit a l'any, i una sola branca per persona.

Com hem pogut veure quasi totes les receptes recomanen que les quantitats siguin en números senar, això ve de la teoria

que tenien els antics grecs, que afirmaven que els números senars eren els perfectes i els parells els imperfectes.

Tot el que fa referència a la medicina popular forma part de la nostra més antiga cultura, que juntament amb moltes altres coses de la seva vida quotidiana feren la pròpia manera de ésser dels nostres avantpassats.

BIBLIOGRAFIA

- Mayurka 1976.
- Diccionari Alcover.
- Gran Enciclopèdia Catalana.
- Llibre de vins, licors i per necessari. Lluís Ripoll.

PARLEM D'EDUCACIÓ

> LA NUTRICIÓ

L'Escoleta

EL PASSAT DIA 27 DE MAIG, VA SER EL DIA MUNDIAL DE LA NUTRICIÓ, I COM A S'ESCOLETA ENS AGRADA CELEBRAR-HO TOT, LA MARE D'UNA DE LES NOSTRES ALUMNES, N'OLGA MIRALLES, EXPERTA EN EL TEMA, ENS VA PREPARAR UNA SÈRIE D'ACTIVITATS DIRIGIDES A L'ÀLUMNAT I UNA XERRADA MOLT INTERESSANT PER ALS PARES I MARES QUE HI VOLGUEREN ASSISTIR.

Perquè, clar!, avui en dia l'estrès és el responsable de tot, i per aquest motiu, no feim exercici, no tenim temps de cuinar i comprem menjar preparat, etc., etc., etc. I no ens aturam a pensar en la repercussió que això pot tenir en els nostres fills.

Des de s'Escoleta intentam potenciar dins les nostres possibilitats aquest tema. Cada dia tenim fruita per berenar, manco els dilluns que estan reservats per al pa amb oli. Els infants a principi de curs i sobretot durant el període d'adaptació els costa tastar coses noves i rosegar, sobretot als més petits, però a mesura que passa el curs i sobretot els infants que han assistit a s'Escoleta durant dos cursos, us podem assegurar que mengen la fruita perfectament, ja que s'intenta també oferir-la d'una manera atractiva i interessant.

Enguany el menú de l'escola ha inclòs les sopes mallorquines, i nosaltres estam encantats, perquè hem pogut tastar altres verdures que molts d'infants ni sabien que existien. És clar que a tots no els agraden, però almanco ho han tastat.

A més hem aconseguit tenir un hortet a s'Escoleta i els infants no han tengut cap problema a l'hora de tastar els ravenets, les maduixes...

Tot es fa per costum i imitació, sobretot els infants, així que: si ens veuen menjar bé, ells també ho faran.

BIBLIOTECA

Olga Terrasa · Bibliotecària Municipal

> Què hem fet els últims mesos...

SETMANA DE SANT JORDI
TAULA RODONA
PRESENTACIÓ DE LLIBRES
L'HORA DEL CONTE
CONFERÈNCIES
I MOLTES COSES MÉS!

> L'hora del conte

El passat mes de juny férem la darrera hora del conte del curs i ens acomiadàrem fins al proper octubre. Ha estat una trobada setmanal oberta a tots els infants, pares i mares que han volgut compartir una estoneta amb les fades, els pirates, les princeses, les Tres bessones... Alguns dies ens ha sortit millor i d'altres no tant. Volem donar les gràcies als fidels usuaris que ens han visitat durant tantes setmanes.

La nostra valoració és molt positiva, pensam que aquesta activitat té uns objectius molt clars; entre els quals en destacam el foment de la imaginació, la creativitat, l'hàbit de lectura i la difusió entre els usuaris de la literatura oral i el gènere del conte.

> Equip informàtic

Després d'esperar molt, el passat més de març s'instal·là un ordinador per als usuaris de la biblioteca. Des d'aquest podeu connectar-vos a internet gratuïtament, consultar CD roms i fer diversos treballs.

> Tertúlies literàries

Ja fa un any i mig que posarem aquesta activitat en marxa i han estat moltes les lectures que hem compartit. Durant el darrer curs ens hem reunit per comentar diversos temes i llibres i hem rebut la visita d'una autora: Neus Canyelles. Ja estam preparant el calendari de lectures del curs vinent, si algú està interessat en unir-se al grup només cal que passi per aquí.

> Cicle de conferències

El mes de juny es va fer un cicle de conferències, organitzat i patrocinat per la Fundació "La Caixa", per apropar-nos a les denominacions d'origen i marques geogràfiques de les nostres illes. Varen ser tres dijous on en Pere A. Picó ens va introduir en aquest món i poguérem parlar i degustar vins mallorquins, sobrassada, ensaïmada, formatge «Mahón» i aliments de producció agrària ecològica.

> Novetats

A QUÍ TENS ALGUNS DELS DARRERS TÍTOLS QUE HEM REBUT A LA BIBLIOTECA, SEGUR QUE N'HI HA ALGUN QUE ET FA GANES! ANIMÀ'T A PASSAR PER LA BIBLIOTECA I PODRÀS CONSULTAR EL LLISTAT COMPLET DE NOVEL·TATS, O BÉ EL POTS DEMANAR PER CORREU ELECTRÒNIC A LA NOSTRA ADREÇA: biblioteca@ajesporles.net

AQUÍ TENIU ALGUNS DELS TÍTOLS MÉS ATRACTIUS:

NOVEL·LA

- AVUI TOCA DUTXAR-SE. Monari, Manuela
- TRAIN. Dexter, Pete
- HISTORIA DE UN ABRIGO. Puértolas, Soledad
- INTRUSOS Y HUÉSPEDES. Magrinyà, Luis
- UNA HISTÒRIA AMB BICICLETA. McLarty, Ron
- L'ESTUPOR QUE US ESPERA. Comes, Melcior
- ÈXTASI JANER. Manila, Gabriel
- EL PEIX IRISAT I LA COVA DELS MONSTRES. Marins Pfister, Marcus
- MONO AULLADOR. Jorda, Eduardo
- EL PASEO DE LAS DELICIAS. Deambrosis, Mercedes
- LA HISTÒRIA DE L'ORIGEN DE L'HOME. Soan, Christofer
- CANCIONES DE AMOR EN LOLITA'S CLUB. Marse, Juan
- EL AMANTE PALESTINO. Nassib, Selim
- EL ZORRO: COMIENZA LA LEYENDA. Allende, Isabel
- EL BALL DE LA GEGANTA. Sennell, Joles
- EL ÚLTIMO NEGRO. Buenaventura, Ramon
- EL SUEÑO DE BORGES. Riestra, Blanca
- SANG A LES PEDRES. Leon, Donna
- EL CEMENTIRI DEL CAPITÀ NEMO. Rayo, Miquel
- SUSANA. Guillaume, Marie-Ange
- CHICA DE CASI 16: UNA AUTÈNTICA TORTURA. Limb, Sue
- CHICA DE 15: ENCANTADORA PERO LOCA. Limb, Sue
- DE OCA A OCA. Cristina Cerezales

DVD

- LOS CHICOS DEL CORO (DVD)
- EL AVIADOR (DVD)
- OCEAN'S TWELVE (DVD)
- LOS INCREÍBLES (DVD)
- SHIN CHAN: OPERACIÓN RESCATE (DVD)

MÚSICA

- DEVILS & DUST (CD)
- MAGIA (CD)
- RADIANCE (CD)
- DON'T BELIEVE THE TRUTH (CD)

PARLEM D'ESPORT

> Bàsquet

LA TEMPORADA ARRIBA AL FINAL, ELS 15 EQUIPS DEL NOSTRE CLUB HAN DISPUTAT DEVERS 400 PARTITS, LA QUAL COSA COMPORTA UN GRAN ESFORÇ ORGANIZATIU I ECONÒMIC. TOTS ELS EQUIPS S'HAN ESFORÇAT PER ACONSEGUIR LA MILLOR CLASSIFICACIÓ AMB L'AJUT DELS ENTRENADORS, ALS QUALS CAL AGRAIR LA SEVA DEDICACIÓ.

Aquesta temporada s'ha iniciat la categoria bàsquet infantil per nins i nines nascuts entre els anys 1995 i 2000, la valoració ha estat positiva i esperam continuar el pròxim curs.

Per a una bona programació de la pròxima temporada us agrairíem que féssiu arribar les vostres inquietuds a través del coordinador esportiu municipal. Recordau que com cada any els primers dies de setembre el club organitzarà un campus a les escoles així com vàrem organitzar el 3 x 3 de les pasades festes de Sant Pere.

Moltes gràcies als socis, comerços i empreses que amb el seu ajut contribueixen a formar esportistes i persones del futur.

Pre-minis

Drets: P. Riera, M. Bordoy, D. Sánchez, J. Reynes, E. Pérez, V. Mas, A. Pizarro i Y. Ivanov. Asseguts: J. Cabanelles, R. Díaz, A. Vallejo, A. Seguí, X. de Lete, J. M. Ripoll, O. Ferrer, S. Serrano i J. Vila.

Minis

Drets: A. Pujol, C. Quesada, R. Martín (1r entrenador), E. Herrero (2n entrenador), M. Pons, P. Alemany, T. Piazza. Asseguts: L. Catalano, G. Floriano, J. Puigserver, B. Alcover, J. Palmer i T. Serra.

> Hem acabat la temporada futbolística amb èxit!!!

CE Esportles "Futbol Base"

Malgrat l'exili futbolístic cap a Valldemossa que hem hagut de patir a principi de temporada, vos donam les gràcies a tots per la vostra gran disposició i voluntat per fer que el futbol base a Esportles cresqui.

Però la recompensa ha estat el millor de tot, ja que una vegada inaugurat el nou camp de gespa artificial de Son Quint, ha estat una diversió constant i una passada poder jugar damunt aquesta gespa.

Per a la propera temporada es volen crear els següents equips:

Categoria	Anys naixement
CADETS	1990 - 1991
INFANTILS	1992 - 1993
ALEVINS	1994 - 1995
BENJAMINS	1996 - 1997
ESCOLETA de FUTBOL o Pre-Benjamins	1998 - 1999

Tots els interessats vos podeu dirigir al coordinador esportiu, 971 61 12 09.

> Lluita greco-llatina

Una altra vegada més tenim un bon motiu per estar orgullosos dels nostres policies locals. En Vicente Lillo va aconseguir una medalla de bronze en la categoria de 55 Libre Olímpica. Des d'aquí la nostra més sincera enhorabona.

RECORDA !!!!!!

Divendres 5 d'agost

Vine a donar sang

al centre de dia de 18.30 a 21.30 h

ÉS MOLT IMPORTANT

AJUNTAMENT D'ESPORLES
ILLES BALEARS

fundació
BANC DE SANG I TEIXITS
DE LES ILLES BALEARS

> El servei de teleassistència

Rosa Perpinyà. Treballadora social

EL SERVEI DE TELEASSISTÈNCIA MUNICIPAL S'INICIÀ A ESPORLES L'ANY 1996. AQUEST SERVEI D'ASSISTÈNCIA A DOMICILI PER VIA TELEFÒNICA, TÉ COM A FINALITAT PRINCIPAL DONAR UNA ATENCIÓ IMMEDIATA I PERMANENT A LA PERSONA, PROPORCIONANT UNA RESPOSTA EFICAÇ DAVANT QUALESVOL INCIDÈNCIA O SITUACIÓ D'EMERGÈNCIA.

Bàsicament està dirigit a persones majors que viuen totes soles o que passen la major part del seu temps totes soles a la llar, també està dirigit a persones que per motius de malaltia tenen una autonomia reduïda.

La utilització i instal·lació d'aquest servei és molt senzilla, només cal tenir una presa de corrent i una connexió de telèfon. Per manejar l'aparell s'ha de pitjar un botonet que duu la persona damunt (n'hi ha de diferents tipus i ho pot fer des de qualsevol lloc de la llar sense haver de fer servir el telèfon) i s'ha de posar en contacte amb el centre d'atenció i realitzar la consulta que necessiti. El centre d'atenció mobilitzarà els recursos que siguin adequats segons la situació.

L'avantatge d'aquest servei és que està operatiu els 365 dies de l'any durant les 24 hores del dia, així pot donar suport a qui ho hagi de menester en qualsevol moment del dia o de la nit.

L'objectiu bàsic d'aquest tipus d'ajut dins la llar és la de mantenir la persona el major temps possible en el seu entorn habitual i mantenir la seva xarxa veïnal i familiar, per evitar les institucionalitzacions innecessàries. El servei de teleassistència es consolida, doncs, com una prestació dels serveis socials municipals dins del projecte del Servei d'Ajut a Domicili conegut com el SAD.

Si voleu més informació sobre el servei, només heu de telefonar als serveis socials municipals, i us atendrem amb molt de gust.

> ONG Esporles al Món

L'ONG ESPORLES AL MÓN, dona les gràcies a totes les persones i comerços, que ens han ajudat en el sopar i la tómbola que es dugueren a terme el passat mes de juny. A na Xisca Solera, a s'Estalina i a na Miquela, grans cuineres que ens feren unes sopes molt bones; a en Pep Manxí, que sempre el trobam disposat a ajudar-nos quan el necessitam. També a Can Gerner, Cas Currot, Super Spar, Can Mavano, s'Ensetadora, Eroski Center Syp, Papereria Esporles, Gel Glaç i Imedia, que ens facilitaren gratuïtament tot el necessari per fer el sopar.

No podem deixar de tenir en compte el present de la família Bauzà, consistent en un bonsai, un suiseki i una aquarel·la, que es va rifar entre els presents al sopar, als quals agraïm la seva assistència. Tot plegat servirà d'ajuda al nostre projecte d'educació al municipi de Sant Ramón de Nicaigua, que duem a través del Fons Mallorquí.

> ELS PROGRAMES PER A LA GENT MAJOR

Rosa Perpinyà. Treballadora social

Ara fa uns anys que en aquest poble es desenvolupa un projecte de reforç de la memòria duit per l'equip de vellesa i família de l'Institut en col·laboració amb els serveis socials municipals. Els inicis del projecte varen ser dificultosos per la manca del nombre de persones que venien, fins al punt que va perillar la continuïtat d'aquest. Després a l'any 2001 el grup va augmentar considerablement.

Al llarg d'aquests anys l'equip de vellesa i família ha crescut, i també els seus programes. Enguany s'ha posat en marxa el grup de memòria, que es va iniciar per octubre i va durar fins desembre, i el mes d'abril s'inicià el taller de sentiments. Aquest taller, nou per a molts, és fruit de la necessitat de molts majors de tenir un espai per reflexionar i treballar coses de la vida quotidiana, d'aquells que cuidam, etc. Res a veure amb la idea que alguns puguin tenir, que és un taller per contar les "nostres intimitats", ja que el taller presenta una sèrie de temes com són la comunicació verbal i no verbal, treballar l'assertivitat, l'empatia, etc., el millor que podeu fer és venir i comprovar-ho. Al mes de juny acaben els tallers però el curs començarà de nou a l'octubre.

Si voleu més informació de la inscripció, no dubteu a telefonar als serveis socials de l'Ajuntament.

Us esperam a tots i a totes.

> Associació Amics dels Animals d'Esportes

FA POC MÉS DE TRES ANYS UN PETIT GRUP DE VOLUNTARIS VAREM COMENÇAR A PREOCUPAR-NOS PELS CANS ABANDONATS DEL NOSTRE POBLE. MOLTS DELS NOSTRES HABITANTS NO SABIEN QUE L'AJUNTAMENT DISPOSA D'UN RECINTE AMB GÀBIES ON ELS CANS SÓN CUSTODIATS DURANT QUINZE DIES, AIXÍ QUE VAREM COMENÇAR A FER-HI FOTOGRAFIES I A PENJAR CARTELLS PEL POBLE. N'HEU VIST CAP MAI PENJAT PER LES BOTIGUES I ALTRES LLOCS? DONCS ÉREM NOSALTRES.

Ara hem decidit ampliar el grup i fer una associació. Durant aquest mes de juny ens estam reunint per fer els estatuts i constituir-nos formalment. Ens mou una gran passió pels animals i volem contribuir al benestar dels animals i de les persones.

Durant aquests dies hem parlat una mica dels que seran els nostres objectius. D'una banda volem seguir col·laborant amb l'Ajuntament en l'atenció cap als cans abandonats o extraviats que van a parar al recinte municipal. De l'altra banda volem fer un treball de protecció, divulgació i conscienciació.

De moment ens hem proposat treballar per millorar el recinte on romanen els cans el temps que estan al poble; aconseguir un conveni amb un refugi d'animals on aquests no siguin sacrificats perquè després dels quinze dies no se n'hagin d'anar a Son Reus; fer campanyes de reflexió i conscienciació de la importància del xip, les vacunes i el control de la natalitat de cans i moixos; altres campanyes de conscienciació (no a l'abandonament, no deixar anar els cans tots sols pel carrer, recollir les deposicions del carrer, denunciar els casos d'animals maltractats o mal cuidats, etc...).

També ens agradaria incidir en l'educació i col·laborar amb els encarregats de l'educació dels nostres infants perquè aquests creixin sentint respecte i estima cap els animals.

No ens aturàriem de donar idees però pensam que hem de començar a poc a poc i que aquestes potser siguin les més importants, de moment. Ens agradaria molt que ens donàssiu més idees. Per fer-ho podeu deixar les vostres suggerències a la bústia que tenim situada a la biblioteca.

D'aquí poc esperam ser una associació legalment constituïda i poder obrir les afiliacions a més socis. Si voleu que vos avisem quan arribi el moment podeu deixar a la biblioteca el vostre nom, telèfon i e-mail al full que trobareu a continuació. Tenim molta il·lusió per fer coses i entre tots poder aconseguir que la convivència entre els animals i les persones faci del nostre un poble encara millor.

Demostració de disciplina i obediència per a cans. Organitzat per la botiga Animalots de Palma i l'Associació Amics dels Animals d'Esportes.

Demostració d'Agility (un nou esport per a cans) organitzat pel Club Agility Eivissa i l'Associació Amics dels Animals d'Esportes.

Entrega la butlleta a la biblioteca

Vols ser soci de la nostra associació?

NOM:

TELÈFON:

E-MAIL:

NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

> Cursos intensius de llengua catalana per a estrangers a Esporles

Nivell 1:

Del 5 al 16 de setembre,
de 16.30 h a 20.30 h.

Informació i inscripcions:

Biblioteca Municipal i/o Ajuntament.

CURSOS DE CATALÀ. CURS 2005-2006

NIVELLS:

Català per a estrangers NIVELL I
Català per a estrangers NIVELL II

CURSOS PREPARATORIS PER A OBTENIR NIVELLS:

B (BÀSIC)
C (MITJÀ)
D (SUPERIOR)

Per a més informació i horaris a la:

Biblioteca Municipal. C/ Quarter núm. 39. Esporles
Telf: 971 61 10 00. Correu electrònic: biblioteca@ajesporles.net

AJUNTAMENT D'ESPORLES
ILLES BALEARS

> Parlar bé

“COA” I “CUA”

Són dues variants legítimes que fan vacil·lar els usuaris de la llengua literària i estàndard. El llatí CODA va evolucionar primerament en el català **coa**, de la qual amb el temps es va formar **cua**, amb un canvi que encara no ha estat explicat de forma convincent. El fet és que avui en dia, coa, la variant més antiga i acostada a la forma llatina, és pròpia dels parlars baleàrics i de part dels parlars tortosins i valencians, mentre que cua és sobretot pròpia del català oriental continental i del nordoccidental, i es troba discontinuament en tortosí i valencià. Les dues formes són recollides com a correctes per la normativa. A les Balears, naturalment, sembla preferible –perquè és l'autòctona– **coa**.

AJUNTAMENT

> La nostra població

NAIXEMENTS

11

(de desembre a maig)

Desembre

- Aina Nicolau Ripoll

Gener

- Bartomeu Salas Pastor

Febrer

- Petra Alorda Albertí

Abril

- Marcel Ferrà Aulí
- Laia Palà Comas
- Marta Hernández Mas

Maig

- Aina Bestard Mora
- Carlos Mayol Parera
- Jaume Gual Bosch
- Paula Mir Morey
- Pablo Alejandro Von Humboldt Garcia

DEFUNCIONS (gener-maig)

7

MATRIMONIS (gener-maig)

14

Aina Nicolau Ripoll

Bartomeu Salas Pastor

Petra Alorda Albertí

Marcel Ferrà Aulí

Jaume Gual Bosch

Paul Mir Morey

Pablo Alejandro Von Humboldt

Ajuntament d'Esportles
Policia Local

LA POLICIA LOCAL INFORMA:

Telèfons i horari on ens podeu trobar:

686 944 826
686 944 825

De dilluns a divendres, de 7.00 h a 20.30 h
Dissabtes, de 8.00 h a 15.00 h
Diumenges de 10.00 h a 13.00 h

**La resta d'hores,
podeu trucar al 112**

Plaça d'Espanya, 2 · Tels. 971 61 00 02 – 971 61 91 21
Fax 971 61 04 45 · 07190 Esportles (Illes Balears)
policia@ajesportles.net

> Benvinguts!

En Miquel i n'Amador són els dos nous auxiliars de Policia Local d'Esportles, es varen incorporar el passat més de maig i esperam que es trobin molt bé entre nosaltres.

**Enhorabona per
la nova feina!!**

> Resum de les actes

> Acta de la sessió ordinària de dia 27 de gener de 2005

MOCIÓ PAS-PSM. AIRE CONDICIONAT CENTRE DE DIA.- El grup municipal del PAS-PSM retira la moció presentada a l'anterior Ple perquè el Batle explica que ja havia fet les gestions oportunes per a la seva instal·lació i, fins i tot, n'havia aconseguit finançament.

COMPTE GENERAL I PATRIMONI 2003.- S'aprova per unanimitat el Compte General i Patrimoni de l'any 2003.

APROVACIÓ CONSORCI TURISME.- Es proposa, atesa la resolució del Conseller en la qual es concedeix a l'Ajuntament d'Esporles una subvenció de 2.000.000 d'euros per al projecte "Reformes Edificis Plaça d'Espanya", i en la qual s'estableix que el beneficiari haurà de constituir un Consorci amb la Conselleria de Turisme:

- Aprovar el conveni de col·laboració per a la constitució d'un Consorci entre la Conselleria de Turisme i l'Ajuntament i aprovar-ne els Estatuts.
- Aprovar el Estatuts adjunts.

S'aprova amb el següent resultat:

- Nou (9) vots a favor, quatre (4) del PP, quatre (4) del PAS-PSM i un (1) d'UM.
- Dos (2) vots en contra del PSOE.

REGLAMENT INSTAL·LACIONS ESPORTIVES.- Es proposa l'aprovació del Reglament General de les Instal·lacions Esportives Municipals.

PADRÓ D'HABITANTS.- S'aprova per unanimitat la revisió anual del Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de 2004 amb una xifra de 4.363 habitants.

CONVENI IBAEN.- S'aprova per unanimitat el conveni que ha de regir entre l'Institut Balear de l'Aigua i de l'Energia (IBAEN) i l'Ajuntament, per al finançament del projecte de millora de la xarxa d'abastiment d'aigua al municipi.

MOCIÓ PSOE.- PARTICIPACIÓ AL REFERÈNDUM DE LA CONSTITUCIÓ EUROPEA. Es proposen iniciar una campanya municipal de divulgació sobre el referèndum de la Constitució Europea i convidar tots els ciutadans i ciutadanes del municipi a participar activament en aquest el proper 20 de febrer de 2005.

S'aprova amb el següent resultat:

- Set (7) vots a favor, dos (2) del PSOE, quatre (4) del PP i un (1) d'UM.
- Quatre (4) vots en contra del PAS-PSM.

MOCIÓ PSOE.- S'aprova per unanimitat demanar que es posi remei davant el Departament de Carreteres del Consell de Mallorca, a tot el que s'ha fet malament en relació al nou asfaltatge de la carretera principal del municipi.

> Acta de la sessió ordinària de dia 24 de febrer de 2005

CONVENI NATURA PARC.- Es proposa aprovar un conveni amb Natura Parc per donar resposta al problema de la fauna domèstica del municipi i no s'aprova amb el següent resultat:

- Cinc (5) vots a favor, quatre (4) PP i un (1) UM.
- Sis (6) vots en contra, quatre (4) PAS-PSM i dos (2) PSOE.

PRÒRROGA TELEASSISTÈNCIA.- S'aprova per unanimitat prorrogar el Conveni de Teleassistència subscrit entre l'IMSERSO, la FEMP i l'Ajuntament.

ROTULACIÓ CARRER NOVA OBERTURA.- S'aprova per unanimitat que el nom del nou carrer obert en el qual s'havien construït els Habitatges de Protecció Oficial, s'anomenàs Ca l'Onclo.

MOCIÓ PAS-PSM.- A causa de les obres d'instal·lació del Punt Verd a

Ses Rotgetes, per la seva perillositat i per la infracció de les normes de circulació a l'hora d'utilitzar-lo, es proposa instar al batle per a que no instal·li aquests contenidors de recollida selectiva a aquell indret i crear una comissió integrada per un representant de cada grup polític, un representant de cada associació de veïns, de Ses Rotgetes i de Jardín de Flores, i el Cap de la Policia Local per elaborar un estudi sobre la idoneïtat dels indrets per instal·lar aquests contenidors.

S'aprova el primer punt amb els vots a favor del PAS-PSM i del PSOE, mentre que no s'aprova la creació d'una comissió amb els vots en contra del PP i UM i les abstencions del PSOE.

MOCIÓ PAS-PSM.- S'aprova per unanimitat demanar a la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports que en el trajecte d'autobús entre Esporles-Palma, es cobreixi una aturada a la Universitat de les Illes Balears.

> Acta de la sessió ordinària de dia 31 de març de 2005

ORDENANÇA INSTAL·LACIONS ESPORTIVES.- S'aprova l'ordenança fiscal reguladora del preu públic per a la prestació dels serveis de piscina, pavelló poliesportiu, pistes poliesportives i camp de futbol amb el següent resultat:

- Set (7) vots a favor, quatre (4) PP, dos (2) PSOE i un (1) UM.
- Tres (3) abstencions del PAS-PSM.

RECEPCIÓ PUNTA SON QUINT.- Es proposa ratificar l'acta de recepció de la unitat d'actuació 6 de les Normes Subsidiàries de planejament d'Esporles, Punta de Son Quint. S'aprova amb el següent resultat:

- Cinc (5) vots a favor, quatre (4) PP i un (1) UM.
- Cinc (5) abstencions, tres (3) PAS-PSM i dos (2) PSOE.

> Organigrama de l'Ajuntament

BATLE:

Miquel Ensenyat Riutort (PAS-PSM)

1r TINENT BATLE:

Sebastià Coll Jaume (PSOE)

2n TINENT BATLE:

Lourdes Noguera Bosch (PAS-PSM)

3r TINENT BATLE:

Jordi Carrió Frau (PSOE)

Regidor

Toni Vidal Matas (PAS-PSM)

Regidor

Pere Trias Aulí (PAS-PSM)

Regiduria de Cultura, Educació, i Participació Ciutadana i Cooperació al desenvolupament:

Lourdes Noguera Bosch

Regiduria de Salut, Benestar Social i Medi Ambient:

Sebastià Coll Jaume

Regiduria de Manteniment, Vies i Obres: **Jordi Carrió Frau**

Urbanisme, Administració Municipal, Promoció Econòmica:

Pere Trias Aulí

Hisenda, Joventut i Esports:

Toni Vidal Matas

> Noves aturades de l'autobús de la línia regular Palma-Esporles

L'ajuntament d'Esporles ha sol·licitat a la Direcció General d'Obres Públiques i Transports, tres noves aturades a la línia regular que cobreix el recorregut Palma-Esporles, la ubicació de les quals és:

- Davant el pavelló esportiu de la universitat (UIB)
- Davant l'edifici Ramon Llull (UIB)
- Davant el carrer de Joan Riutort, núm. 72

El motiu de dita sol·licitud és donar un millor servei i fomentar l'ús del transport públic entre la població d'Esporles.

> CIJ esporles (Centre d'Informació Jove d'Esporles)

Infobus nocturn

El Casal de Joves de Tramuntana en col·laboració amb el Centre d'Informació Jove de l'ajuntament d'Esporles, posa en marxa un servei d'Infobus Nocturn adreçat als joves a partir de setze anys que comunicarà Esporles amb els diferents municipis que celebren festes d'estiu.

Es tracta d'una iniciativa adreçada fonamentalment a reduir el risc d'accidents de tràfic que suposa el desplaçament massiu de joves cap a altres indrets on es celebren les tradicionals berbenes.

Els joves que desitgin fer ús d'aquest servei hauran de posar-se en contacte amb el Centre d'Informació Jove (C/ del Mossèn Alcover, 17. Tel. 971 61 07 52), per tal de fer propostes i consensuar el destí de l'Infobus.

L'autobús nocturn serà un espai, on a més els joves podran rebre informació puntual sobre temes d'interès i sobre prevenció de conductes de risc, per part de la informadora juvenil i de monitor de temps lliure que acompanyaran el grup. És important ressenyar que es demanarà un mínim de vint-i-cinc persones.

> AGENDA LOCAL 21: tots hi participam

Pere Soberats
Coordinador AL21 Esporles

L'AGENDA LOCAL 21 ÉS UNA APOSTA IMPORTANT PER A LA MILLORA DEL NOSTRE MUNICIPI I UNA PORTA OBERTA A LA PARTICIPACIÓ DE TOTA LA CIUTADANIA EN ELS AFERS MUNICIPALS QUE N'AFECTEN LA SOSTENIBILITAT.

Què és l'Agenda Local 21?

És un procés que té com a objectiu aconseguir que Esporles s'apropi a un model de ciutat sostenible on es millorin els aspectes ambientals, econòmics i socials.

El seu propòsit és avaluar l'estat del municipi, a fi d'engegar, amb la participació de tots els esporlerins i esporlerines, un procés obert, creatiu i gradual de canvi cap a un model sostenible que permeti trobar la dimensió òptima del poble.

En definitiva l'Agenda Local 21 és un nou sistema de gestió municipal que pretén que les accions que desenvolupi el consistori siguin aquelles que ha proposat el ciutadà en persona a les reunions obertes que es faran d'aquí a poc al nostre poble.

El fòrum ciutadà

Com hem dit, l'Agenda Local 21 és un espai on es pretenen aplegar les inquietuds, demandes i opinions dels veïns per actuar conjuntament amb els nostres representants municipals cap a la millora de les condicions ambientals, socials i econòmiques d'Esporles.

A les persones que, de forma altruista, ens hem de reunir per debatre, proposar i decidir l'anomenam FÒRUM CIUTADÀ. Aquest espai de trobada no té sentit sense la participació de tots nosaltres. Tots i totes tenim, ben segur, moltes coses per aportar en aquest procés. La presa de decisions conjunta és la finalitat de l'Agenda Local 21. Així que sentiu-vos-hi tots membres: adults, jovent, dones, homes, infants, discapacitats, picapedrers, advocats, etc. Ens hi jugam massa. Del futur d'Esporles tots hi hem de dir la nostra!

Amb l'Agenda Local 21 decidirem el futur que volem per als nostres fills.

> Molts ja han estrenat el seu nou habitatge!

Seran 32 les famílies que podran gaudir d'un nou habitatge, moltes ja ho estan fent. Es mudaran als nous habitatges de protecció oficial del carrer de Ca l'Onclo, situat paral·lelament entre el carrer de Vilanova i el carrer de Ca l'Amet.

S'ha posat aquest nom al carrer perquè aquella zona, anomenada antigament Es Rafal d'es Capellans, estava dividida en dues zones, una era Ca l'Amet i l'altra era Ca l'Onclo. Doncs, per això, i perquè l'Ajuntament d'Esporles sempre ha seguit el criteri de conservació de topònims i ja que el carrer de Ca l'Amet ja existeix, es va decidir, i per unanimitat del Ple, que aquest nou carrer seria el de Ca l'Onclo.

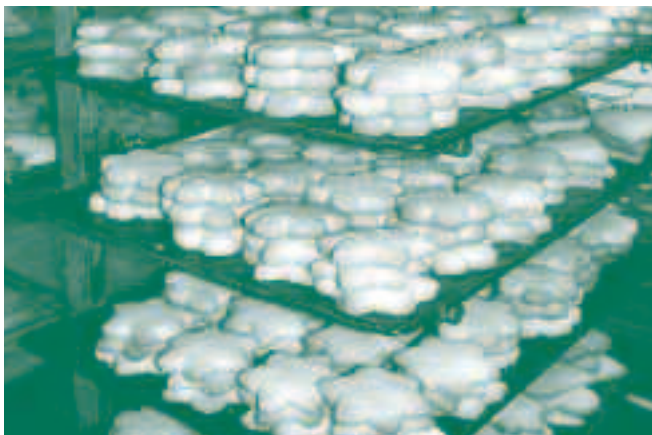

Enhorabona a tots els nous propietaris!

> Dia 9 d'octubre, I Fira Dolça

CONCURS DE DOLÇOS, DEGUSTACIONS, MOSTRES, EXPOSICIONS, MÚSICA, BALL... TOT AIXÒ I MÉS ÉS EL QUE POT DONAR DE SI UNA FIRA SOTA EL NOM QUE US PRESENTAM.

Segur que tots coincidim en la necessitat de tenir una fira a Esporles. Una fira és un orgull per a un poble, és un dia de portes obertes cap a la resta de Mallorca per tal de mostrar els encants del municipi. Però no només això, és un dia per poder lluir les virtuts del nostre poble, les activitats que molts treballadors i comerciants hi desenvolupen diàriament, la capacitat d'obrir-nos als nostres visitants i gaudir d'un dia d'esbarjo i d'entreteniment conjunt.

Des de la Regidoria de Festes us presentam la primera fira esporlerina amb el nom de Fira Dolça i hi apostam per a que el proper dia 9 d'octubre puguem tenir una fira reeixida, innovadora i atractiva. Amb aquest propòsit –tot recordant la voluntat de fomentar la participació ciutadana del nou consistori dins el marc de l'Agenda Local 21– esperam que us acosteu i ens feu arribar idees i suggeriments per tal de garantir que sigui una fira al gust de tothom.

> Piscina d'Esporles

LA PISCINA D'ESPORLES ÉS EL SAFAREIG DE L'ÀNTIC ESCORXADOR [ACTUALMENT, L'ESCOLETA MUNICIPAL], QUE FOU TRANSFORMAT EN PISCINA A PRINCIPIS DELS ANYS VUITANTA, QUAN ESPORLES TENIA MENYS DE LA MEITAT D'HABITANTS QUE TÉ ARA.

Es tracta d'unes instal·lacions que han anat degradant-se al llarg dels anys i a les quals no s'hi han fet inversions importants, a l'espera de poder construir-ne una de nova amb les condicions i dimensions reglamentàries. Durant la temporada passada (estiu 2004) es produïren problemàtiques de proliferació de fongs, paràsits i de depuració de les mateixes aigües. Davant aquesta situació l'equip de govern optà en primer lloc per no obrir la piscina durant aquest període buscant altres alterna-

tives, com fer ús de les instal·lacions de la Universitat (amb les quals l'ajuntament manté conveni de col·laboració) tot sol·licitant a la Direcció General de Transports, una aturada de la línia regular d'autobusos que cobreix el trajecte entre Palma i Esporles. Aquesta opció no fou viable en el sentit que els grups d'infants de l'escola d'estiu podien fer ús d'aquestes instal·lacions just de nou a deu del matí. A partir d'aquí es feren altres contactes amb piscines privades i d'altres municipis, però suposaven un cost de

desplaçament molt elevat.

Davant aquesta situació s'encomanà un estudi tècnic sobre l'estat de la piscina municipal examinant la possibilitat d'obrir-la, tot i que fos en un horari mínim que permetés fer-ne ús almenys una sèrie d'hores al dia, assegurant d'aquesta manera la perfecta salubritat i qualitat de les aigües.

La piscina és oberta per tant en una franja horària que pugui garantir el perfecte funcionament i salubritat de les aigües, que són analitzades cada matí, de tal manera que qualsevol anomalia que es pugui detectar suposarà el tancament immediat. És important que a l'hora de fer-ne ús els usuaris, coneguin les instal·lacions i sobretot es responsabilitzin de fer-ne bon ús.

> Àrea de manteniment

Tancada del punt verd i ampliació de contenidors de recollida selectiva

Davant el risc de contaminació, la Direcció General de recursos Hídrics del Govern de les Illes Balears, ha sol·licitat a l'Ajuntament d'Esporles la retirada del Punt Verd de la seva ubicació actual, arrel de diverses denúncies i segons un informe elaborat el setembre del 2004. Aquest fet ha accelerat la intenció que tenia l'actual equip de govern de reubicar i reestructurar el punt verd, ampliant el seus serveis amb contenidors específics per a mobles vells, electrodomèstics i ferralla, a més dels ja tradicionals de recollida de paper, vidre, envasos i olis. Per abordar aquest tema, i la possibilitat d'implantar de cara al proper any, la recollida selectiva "porta a porta", s'han mantingut diversos contactes amb la Direcció Insular de Gestió de Residus del Consell de Mallorca, a la que ja s'ha sol·licitat l'ampliació dels contenidors de recollida selectiva existents.

> Servei d'infoavisos: infoesporles

Ben prest l'ajuntament d'Esporles posarà en marxa un nou servei d'Infoavisos "Infoesporles". D'aquesta manera tothom que ho desitgi podrà rebre al seu mòbil, en format sms, informació puntual sobre temes d'administració municipal, agenda cultural, esportiva i d'oci, actes puntuals, convocatòries de treball a l'Ajuntament, etc. Es tracta d'un servei totalment gratuït que permetrà una difusió de la informació més ràpida i efectiva. Prest rebreu a casa informació sobre aquesta iniciativa i com donar-vos d'alta. Des d'aquestes pàgines us animam a participar-hi.

Recollida de voluminosos

Els passats dies 4, 5, 6 i 7 de juliol es va procedir a fer una campanya de recollida selectiva de voluminosos, "Trastos Vells", amb la intenció de posar al dia la llista d'espera existent. A partir d'aquesta data s'incrementa de dos a quatre els dies del Servei de recollida mensual. Per concertar el servei és necessari telefonar a les oficines de l'empresa concessionària Gesba, telèfon: 971 235 267.

> Exposició Virtual de fotografies

A partir d'ara podreu fer-nos arribar les vostres fotografies per tal de crear un nou àlbum de fotografies a la nostra pàgina web.

Podeu participar tots, tant professionals com aficionats, si ens envieu les vostres imatges preferides en format jpg, i amb una resolució mínim de 600 x 800, a l'adreça de correu electrònic que hem creat només per això: expovirtual@ajesporles.net o ens les feu arribar a les oficines municipals, en horari d'atenció al públic.

> Protecció civil: voluntaris

L'ajuntament vol crear un cos de voluntaris preparat per actuar en cas d'una emergència (inundació, incendi, algú que es perd a la muntanya, etc.) al nostre poble. Per aconseguir bons resultats necessitam que l'integrin persones amb coneixements del terme municipal i ràpida i eficaç, com puguin ser caçadors, excursionistes, gent interessada...

Si estau interessats us podeu adreçar a l'ajuntament.

> Projecte d'oci alternatiu:
obert fins a la matinada

És un projecte adreçat a joves a partir de 14 anys, que pretén oferir alternatives a la "marxa convencional" relacionada amb el consum d'alcohol. Durant una sèrie de caps de setmana, el Centre d'Informació i Dinamització Jove, conjuntament amb els joves que hi vulguin participar organitzaran activitats de caràcter lúdic en horari nocturn: festes temàtiques, taller de begudes no alcohòliques, fireta, vetllades, activitats esportives, etc. Si voleu més informació contacteu amb el CIDJ.

> Pràctiques remunerades a l'ajuntament

Tots els estudiants universitaris interessats en fer les pràctiques de la carrera o pràctiques remunerades mitjançant convenis de col·laboració amb la universitat empresa, posau-vos en contacte amb la biblioteca.

E-mail: biblioteca@ajesporles.net
Telèfon: 971 611 000

CULTURA, COSA DE TOTS

> Coneixes el teu poble?

Test esporleri

1. Amb quin altre nom és conegut el Sant Crist de la Capelleta?

- a. De sa Pols
- b. Dels esporlerins
- c. De ses gullles

2. De què va exercir Gabriel Comes i Ribes?

- a. Pedagog
- b. Escriptor
- c. Mestre

3. On es troba es Ninot d'en Vadell?

- a. Al carrer de la Cova del Monjo
- b. Al carrer de Joan Riutort
- c. A la costa de Sant Pere

4. Quines altres poblacions estaven vinculades a Esporles abans del s. XIX?

- a. Puigpunyent i Establiments
- b. Establiments i Banyalbufar
- c. Banyalbufar i Estellenchs

5. Quina ha estat la primera dona regidora al nostre Ajuntament?

- a. Francesca Gili
- b. Catalina Matas
- c. Lurdes Noguera

6. Quin d'aquests famosos barítons és esporleri?

- a. Uetam
- b. Joan Pons
- c. Francesc Bosch

7. A quina ciutat va néixer el batle Miquel Ensenyat?

- a. Sóller
- b. Esporles
- c. Oxford

Solucions al test d'aquest número

1. a
2. c
3. a
4. b
5. b
6. c
7. c

Cal esmentar que a l'anterior número ens equivocarem en una resposta. Esporles està envoltat pels termes de Palma, Puigpunyent, Valldemossa, Banyalbufar i Bunyola.

Saps on és?

Saps qui és?

Pistes: mans musicals, bessones, 1 filla

Embarbussaments

Un pinxo pinxet punxava
a la panxa d'un panxut.
El panxut digué al pinxo:
– Pinxo pinxet, no punxis brut!

En cap cap cap el que cap en
aquest cap.

Tenc una son, una gana i una set,
que no dorm ni menj ni bec. Si
dormia, menjava i bevia, la son, la
gana i la set em passarien; però
com que no dorm, ni menú, ni bec,
no em fuig la son, la gana, ni la
set.

Endevinalles

En tenc,
però me les han de fer.

(es passàsses)

Aturada no estic mai;
sempre estic en moviment;
tant si fa com no fa vent,
mai per mai tenc aturall

(l'aigua de mar)

Tenc tall i no menú mai.

(el ganivet)

Dites

A l'estiu tota cuca viu.

A l'estiu tot reviu.

Vianda d'estiu vol regadiu.

Estiu calorós, hivern rigorós.

Una orejeta no fa estiu.

Hivern plujós, estiu abundós.

A l'estiu filosa no diu.

Paraules d'estiu, segons qui les diu.

> Solucions del número anterior

Saps on és?

Abeurador de la Rectoria

Personatge misteriós

Francisca Marcos

PASSATEMPS

ENTRAM A LA CUINA DE...

> La Villa

INGREDIENTS:

600 gr. de "judiones"
1/2 kg d'orella, coa i
peus de porc
1/4 de kg de xoriço ca-
solà
Un tros d'os de pernill sa-
lat
1/2 Ceba
2 alls
Julivert
Una fulla de llorer
Una cullerada petita de
pebre dolç
Una cullerada petita de
farina
Oli d'oliva
Sal

"JUDIONES DE LA GRANJA"

ELABORACIÓ

Posau a coure a la greixonera els "judiones" (que han d'haver estat en remull el vespre abans dins aigua freda i sense sal) juntament amb els materials del porc, l'os de cuixot salat, el xoris i la sal durant una hora i mitja. A continuació, sofregiu dins la paella l'oli amb la ceba, afegiu al sofrit l'all i el julivert (un cop picat al morter) i la fulla de llorer. Quan el sofrit estigui fet hi afegiu primer la farina i després el pebre dolç, intentant que no es cremi i posar-ho tot dins la greixonera, rectifiqueu de sal i ho deixau coure 20 minuts més.

Per una bona presentació s'ha de posar al fons d'una font de fang els "judiones" mesclats amb la carn que abans haurem esbocinat i per damunt el xoris tallat a rodanxes.

Bon profit!

Els "judiones" són unes mongetes blanques grosses típiques de la regió nord d'Espanya.

> Begudes d'estiu

Granissat de llimona

INGREDIENTS:

llimones
sucre
gel

- Picau el gel fins aconseguir bossins petits
- Afegiu suc de llimona
- Afegiu sucre al vostre gust

Refresc de plàtan i cafè

INGREDIENTS:

2 plàtans
4 tasses de cafè
1 tassa de llet
sucre
gasosa

- Mesclau els plàtans amb el cafè i la llet fins obtenir una crema
- Repartiu en 4 tassons llargs
- Acabau d'omplir amb gasosa
- Mesclau bé i afegiu sucre al gust

Aquest refresc s'ha de servir ben fred

MIRADA ENRERE

> Foto cedida per l'Ajuntament d'Esporles

Hem recollit aquesta foto per reflectir un acte de les festes de Sant Pere dels anys 70. En concret és un homenatge a la vellesa que es va celebrar en el Central Parc. La foto recull el moment en què un dels homenatjats (en Guillemó) balla amb una joveneta (na Catalina Llinàs).

> Foto cedida per l'Ajuntament d'Esporles

Aquí podem veure una vista del nostre poble; els anys també han passat per ell.

> AGENDA DE CONCERTS D'ESTIU 2005

Des de l'Escola de Música i Dansa i la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Esporles s'han programat una sèrie d'activitats musicals que es duran a terme aquest estiu. Rebreu puntualment, al llarg del mes de juliol, un programa complet i explicatiu (amb indicació d'horaris i llocs) dels concerts, que seran els següents:

- **23 de juliol:** Coro Terra Mea. Universitat de Cagliari (Cerdanya). 20.30 h, a l'Església.
- **31 de juliol:** S'Arrual Jazz Mort. Lloc: Placeta del Jardinet. 22.00 h, a la Placeta del Jardinet.
- **14 d'agost:** Quinteto Urfé. Música clàssica cubana. 20.00 h, a la possessió de Son Cabot a la Vilanova.
- **19 d'agost:** Banda Lira Esporlerina. 21 h, a Sa Granja.
- **11 de setembre:** Carumbau. Concert de Música Tradicional. 22.00 h, a la Placeta del Jardinet.
- **17 de setembre:** Presentació del darrer disc de Miquelina Lladó: Com un ventall. 22.00 h, a la Sala d'activitats del Centre de Dia.

> BIBLIOTECA

Tast de llibres - tertúlies

Degustacions literàries per assaborir, compartir i somiar

- **13 setembre,** *La sombra del viento*, de Carlos Ruiz Zafón
- **8 novembre,** *El llibreter de Kabul*, de Asne Seierstad
- **14 de desembre,** *Les set aromes del món*, d'Alfred Bosch
- **24 de gener,** *Seda*, d'Alessandro Baricco
- **7 de març,** *Hombres de lluvia*, de Maruja Torres
- **18 d'abril,** *El fill de l'acordionista*, de Bernardo Atxaga
- **27 juny** (poesia), *La Dádiva*, de José Carlos Llop

L'hora del conte - nova temporada

- **Divendres 9 de setembre,** a les 20.00 h al pati del centre de dia. Contes a la fresca amb Juan Recio: Contes per un futur possible. Sessió dirigida al públic adult on s'interpretaran textos de diferents autors entorn a la literatura i a la defensa dels drets humans. Un recorregut literari per l'obra de: Mario Benedetti, Julio Cortázar, A. Goytisolo, Sánchez Ferlosio..., contes populars saharauis, tibetans i contes del mateix Juan Recio.
- **Dijous 6 d'octubre,** a les 16.30 h. PRIMERA HORA DEL CONTE DEL CURS. L'hora del conte amb la fada Gina: Les fades màgiques dels sets colors.
- **Dijous 3 de novembre,** a les 16.30 h. L'hora del conte amb Nati de Grado.
- **Cada dijous,** a les 16.30 h, vine a L'Hora del Conte, a la Biblioteca.

> Horari apotecaria 971 610 179

de dilluns a divendres de 9,00 a 13,00 hores i de 17,00 a 20,00 hores. Dissabtes de 9,00 a 13,00 hores. Festius de 10,00 a 12,00 hores

> Horari oficines Ajuntament 971 610 002

de dilluns a divendres de 8,00 a 14,15 hores i dimarts i dijous de 18,00 a 20,00 hores

> Horari Biblioteca Municipal 971 611 000

de dilluns a dijous de 16,30 a 19,30 hores i dissabtes de 10,00 a 12,00 hores

> Horari Punt d'Informació Juvenil i Laboral 971 610 752

de dilluns a divendres de 17,00 a 21,00 hores i dimarts i dijous de 10,00 a 13,00 hores

> Horari Benzinera 971 610 191

De dilluns a dissabte de 6,30 a 21,00 hores

> Horari misses 971 610 205

PARRÒQUIA SANT PERE: dimecres i divendres a les 19,00 hores. Dissabte a les 19,30. Diumenge a les 9,30 (Vilanova) i a les 12,00 (Vilavella). ESGLEIETA: dissabtes a les 18,30 hores

> Horari correus 971 619 137

de dilluns a divendres de 8,00 a 13,00 hores. Dissabtes de 8,00 a 11,30 hores

> Horari centre de dia 971 611 804

de dilluns a divendres de 8,00 a 17,00 hores

> Horari Serveis Socials 971 611 804

dilluns i dimecres de 9,00 a 13,00 hores. Dimarts i dijous de 16,00 a 19,00 hores

El gust és nostre

i la qualitat, el sabor,
la confiança... també ho són.

**Per moltes raons,
tria'ls d'aquí.**

Govern
de les Illes Balears

Conselleria d'Agricultura i Pesca

> LA FOTO

Això ja està gairebé llest! A la fi, el no mancat de polèmica Institut d'Ensenyament Secundari comença a agafar forma. Venguis per on venguis just a l'entrada d'Esportes és la primera imatge que trobam.

És gràcies observar com tothom hi diu la seva: uns troben que és massa gros, altres que haurém fet curt i d'aquí a uns anys estarà com l'escola, que ja no admet més ampliacions, més que res per una manca d'espai evident i clara i perquè no dir-ho, de previsió. Per descomptat mou l'interès dels esporters i esporteres imaginar, ara que encara està en obres, què és cada cosa: "això és el gimnàs", "no pot ser mai... segur que és una aula més", "que va, això és el saló d'actes"... Milers i milers de traveses per esbrinar-ho: més que una obra sembla un joc d'endevinalles.

Ara això sí, una cosa pareix molt clara i és que el curs vinent ja estarà en funcionament. Som conscients que és un bé per al poble, però em consta que hi ha prou gent preocupada per una qüestió i és el tema del trànsit en hora d'entrada i sortida. I aquest fet, malgrat pugui semblar repetitiu és un greu problema que cada cop afecta més Esportes.

La propera inauguració d'aquest edifici docent no deixa a ningú sense paraula. L'expectació pel resultat final creix al mateix temps que la mateixa construcció. Equipaments de ben segur que tindrà els millors (esperem); també hauria de ser un bon centre docent i per això, malgrat ajudin, no calen només bons recursos materials... fan falta moltes altres coses, de les quals poques depenen de nosaltres. Això sí: sempre hi podem dir la nostra i per cap motiu no hi hem de renunciar.

Magdalena Sastre

